

Sygn. akt VII U 1616/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Beata Pełczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 kwietnia 2016 r. w Lublinie

sprawy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w L.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe

na skutek odwołania (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w L.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 29 lipca 2015 roku, nr (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję i stwierdza, iż nie podwyższa się o 50% stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku;
- zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej z siedzibą w L. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VII U 1616/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 lipca 2015 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. na podstawie art. 34 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2009 roku, Nr 167, poz. 1322 z późn. zm.) oraz art. 83 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 121 z późn. zm.) stwierdził, że stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe obowiązującą płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku, podwyższa się o 50,00 % (decyzja z 29 lipca 2015 roku – n.pon. akta ZUS).

W odwołaniu pełnomocnik płatnika zaskarżył decyzję w całości i wnosil o jej zmianę poprzez stwierdzenie, iż brak jest podstaw do podwyższenia składki na ubezpieczenie wypadkowe za okres od 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku, tj. o 50 % oraz o zasądzenie od organu rentowego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu odwołania skarżący podniósł, że płatnik wykazał informacje

nieprawidłowe (ale nie nieprawdziwe) co było związane z niezawinioną omyłką pracownika odpowiedzialnego w zewnętrznym biurze rachunkowym prowadzącym jego obsługę księgową. Ponadto skarżący wskazywał, iż po stronie płatnika brak było zamiaru wprowadzenia w błąd organu rentowego oraz brak winy po jego stronie i niezwłoczne sprostowanie zaistniałego błędu (odwołanie – k. 2 – 7 akt sądowych).

W odpowiedzi na odwołanie organ argumentował jak w zaskarżonej decyzji wnosząc o jego oddalenie (odpowiedź na odwołanie – k. 5 – 5v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Płatnik składek (...) Sp. z o.o. Sp. k. prowadzi działalność gospodarczą w ramach której zatrudnia pracowników od 1 lipca 1999 roku (okoliczność bezsporna).

W związku ze złożeniem przez płatnika korekty za 2014 roku ZUS IWA za 2014 zakład wdrożył postępowanie wyjaśniające po zakończeniu którego wydał zaskarżoną decyzję z dnia 29 lipca 2015 roku. Organ rentowy podnosił, iż w pierwszym dokumencie ZUS IWA za 2014 rok w bloku IV poz. 2 płatnik nie wykazał osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem. Natomiast w przesłanej korekcie informacji ZUS IWA z dnia 16 czerwca 2015 roku o identyfikatorze 02.2014 wpisał 1 osobę poszkodowaną w wypadku przy pracy. Wobec powyższego zmianie również uległa wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, która zgodnie z pierwotnym zawiadomieniem wynosiła 0,93%, natomiast zgodnie z zawiadomieniem z dnia 21 czerwca 2015 roku - po przesłaniu korekty informacji ZUS IWA za 2014 rok - wynosi 1,12% (uzasadnienie decyzji z 29 lipca 2015 roku – n.pon. akta ZUS).

W celu dokonania niezbędnych ustaleń Sąd dopuścił dowody z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy i aktach ZUS oraz dowody osobowe w postaci zeznań Prezesa Zarządu Spółki M. K. (protokół – k. 32 v. – 33 a.s.) oraz świadków U. M. (protokół – k. 33 - 33 v. a.s.) i D. J. (protokół – 45 v. a.s.).

W wyniku przeprowadzonej w dniach od 9 do 16 czerwca 2015 roku kontroli przez Państwową Inspekcję Pracy stwierdzono u płatnika składek (...) Sp. z o.o. Sp. k., nieprawidłową ilość wykazanych wypadków przy pracy w latach 2013 – 2014 (protokół kontroli – k. 37 – 40 a.s., zeznania M. K. – k. 32 v. – 33 a.s., zeznania świadka U. M. – k. 33 - 33 v. a.s., zeznania świadka D. J. – 45 v. a.s.).

Na skutek powyższego płatnik w dniu 16 czerwca 2015 roku dokonał korekt rocznych informacji ZUS IWA tj.: za rok 2013, gdzie w bloku IV poz. 02 - liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem - wykazano 3 (w pierwszym dokumencie za w/w rok w powyższej pozycji wykazano wartość 2) oraz za 2014 rok, gdzie w bloku IV poz. 02 - liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem - wykazano 1 (w pierwszym dokumencie za w/w rok w powyższej pozycji wykazano wartość 0) (zeznania M. K. – k. 32 v. – 33 a.s., zeznania świadka U. M. – k. 33 - 33 v. a.s., zeznania świadka D. J. – 45 v. a.s., zawiadomienie z 10 lipca 2015 roku n.pon. – a. ZUS).

Przesyłaniem powyższych informacji do ZUS u płatnika składek zajmowało się zewnętrzne biuro (...), w którym zatrudniona była U. M. obsługująca Spółkę (...). Na skutek błędu w/w pracownicy biura rachunkowego w rocznym zestawieniu ZUS IWA przesłanym do organu rentowego za rok 2013 w bloku IV poz. 02 - liczba poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem - wykazano 2 przy czym prawidłowo powinno być 3 oraz za 2014 rok w powyższej pozycji wykazano wartość 0, gdzie prawidłową wartością winno być 1. Powyższy błąd powstał na skutek nie sprawdzenia przez U. M. kartotek dwóch zatrudnionych u płatnika pracowników (zeznania M. K. – k. 32 v. – 33 a.s., zeznania świadka U. M. – k. 33 - 33 v. a.s., zeznania świadka D. J. – 45 v. a.s.)

Skorygowanie przez płatnika dokumentu ZUS IWA za 2013 nie spowodowało zmiany stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe na okres od 1 kwietnia 2014 roku do 31 marca 2015 roku (uzasadnienie decyzji z 29 lipca 2015 roku – n.pon. akta ZUS).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów. Ich autentyczność w toku procesu nie była kwestionowana przez strony. Ich forma oraz treść nie wzbudziła ponadto wątpliwości co do ich autentyczności

z urzędu, wobec czego zostały one uznane za wiarygodne w całości i jako takie stanowiły pełnowartościowe źródło informacji o okolicznościach faktycznych w sprawie. Stan faktyczny ustalony został również w oparciu zeznania Prezesa Zarządu Spółki M. K. oraz świadków U. M. i D. J.. Zeznania te były spójne i logiczne a organ w toku postępowania ich nie kwestionował przez co Sąd nie znalazł podstaw do odmowy dania im wiary.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

(...) Sp. z o.o. Sp. k. jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do oceny, czy zasadnie organ rentowy podwyższył płatnikowi składki (...) Sp. z o.o. Sp. k. o 50% stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe w roku składkowym obejmującym okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku.

Zgodnie z przepisem art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1242 z zm.) jeżeli płatnik składek nie przekaze danych lub przekaze nieprawdziwe dane, o których mowa w art. 31, co spowoduje zaniżenie stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, Zakład ustala, w drodze decyzji, stopę procentową składki na cały rok składkowy w wysokości 150% stopy procentowej ustalonej na podstawie prawidłowych danych. Płatnik składek zobowiązany jest opłacić zaległe składki wraz z odsetkami za zwłokę.

Zgodnie z przyjętym w orzecznictwie poglądem przesłanką odpowiedzialności płatnika składek na podstawie powołanego przepisu jest wina płatnika w niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu przekazania organowi rentowemu wymaganych informacji, polegająca na niedochowaniu należytej staranności (wyroki Sądu Najwyższego z dnia 4 października 2013 roku, sygn. I UK 103/13, z dnia 8 listopada 2013 roku, sygn. II UK 147/13, z dnia 21 lutego 2012 roku, sygn. I UK 207/11, z dnia 6 września 2012 roku, sygn. II UK 39/12, z dnia 12 lutego 2013 roku, sygn. II UK 183/12). Odpowiedzialność płatnika składek na podstawie powołanego przepisu nie ma bowiem charakteru obiektywnego i nie występuje w każdym przypadku podania nieprawdziwych danych, prowadzących do zaniżenia wysokości należnych składek. Nie ma bowiem uzasadnienia dla wymierzania tej sui generis kary bez oceny okoliczności będących przyczyną wadliwości informacji.

W konsekwencji stwierdzenie czy strona nie ponosi, czy też ponosi, odpowiedzialność na zasadzie powołanego przepisu musi być podejmowane indywidualnie, przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności, których dopiero łączna ocena może doprowadzić do konkluzji, że w tej konkretnej sprawie wymierzenie składki wypadkowej podwyższonej było zgodne lub nie do pogodzenia z normą prawną zawartą w powołanym przepisie i oceniana także przez pryzmat zasady zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez to państwo prawa (wyrok Sadu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2011 roku, sygn. I UK 15/11). Jednocześnie należy zauważyć, że z omawianego przepisu płynie domniemanie winy płatnika składek w sytuacji, gdy przekazane dane nie odpowiadają prawdzie. W sposób istotny wpływa to na rozkład ciężaru dowodu. To płatnik składek ma wykazać, że zgłoszenie nieprawdziwych danych nastąpiło z przyczyn od niego niezależnych. Z tych względów przyjąć należy, że tylko przyczyny wadliwego zgłoszenia danych, za które płatnik nie ponosi odpowiedzialności (niezawinione), mogą go zwolnić z sankcji wynikającej z przepisu art. 34 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

W ocenie Sądu strona skarżąca wykazała, że okoliczności towarzyszące przekazaniu organowi rentowemu nieprawdziwych danych co do liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy, miały charakter niezawiniony. Jak bowiem ustalono niewykazanie przez płatnika danych przekazanych do organu rentowego w informacji ZUS IWA w zakresie liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy ogółem w 2014 roku, wynika z błędu pracownika biura rachunkowego, które zajmowało się przesyłaniem tych informacji do Zakładu, co ostatecznie miało wpływ na wymiar stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Wymieniona okoliczność dokonanej przez osobę dokonującą obsługi na rzecz płatnika składek jako jedynej przyczyny wadliwości przekazu danych organowi rentowemu uprawnia do przyjęcia poglądu, że przekazanie przez skarżącego płatnika nieprawdziwych danych nie nastąpiło wskutek niezachowania należytej staranności, a zatem było przez niego

niezawinione. Zaś jedynie zawinione zachowanie płatnika, na co wskazano na wstępie zważeń, kwalifikuje się do subsumcji z przepisem art. 34 ust. 1 powołanej ustawy. Podkreślenia wymaga również to, że należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, którą określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności, nie oznacza staranności wyjątkowej, lecz staranność dostosowaną do działającej osoby, przedmiotu, jakiego działanie dotyczy oraz okoliczności, w jakich działanie to następuje (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2002 roku, sygn. I CKN 971/00).

Należy zwrócić uwagę, że rygorystyczna sankcja zawarta w przepisie art. 34 ust. 1 powołanej ustawy nie może być stosowana w sytuacjach, gdy płatnikowi składek nie można zarzucić nierzetelności, a przyczyna opłacenia składki w zaniżonej wysokości jest spowodowana nieświadomym działaniem (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 października 2012 roku, sygn. III AUa 242/12). W ustalonym stanie faktycznym sprawy należało stwierdzić, że podwyższenie składki o 50 % za cały rok składkowy obejmujący okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku byłoby niewspółmiernym obciążeniem płatnika w stosunku do stwierdzonych u niego nieprawidłowości.

Z tych względów należało uznać, iż brak było podstaw do zastosowania przez organ rentowy sankcji w postaci ustalenia stopy procentowej składki na rok składkowy obejmujący okres od dnia 1 kwietnia 2015 roku do dnia 31 marca 2016 roku w wysokości 150 % stopy procentowej.

Z tych względów Sąd na mocy wyżej wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach procesu uzasadnia przepis art. 98 k.p.c. oraz § 11 ust. 2 w związku z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U.2013.490 j.t.). Ustalając wysokość wynagrodzenia pełnomocnika przy przyjęciu podstawowej stawki Sąd miał na uwadze rodzaj i stopień zawłości sprawy oraz nakład jego pracy, które nie były znaczne. Mając na uwadze treść § 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2015 r. poz. 1078) do niniejszej sprawy miała zastosowanie stawka minimalna w wysokości 180 zł obowiązująca w sprawach wszczętych po dniu 1 sierpnia 2015 roku.